

Walenty Baluk

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3295-4872>
e-mail: walenty.baluk@mail.umcs.pl

Sprawozdanie z działalności Centrum Europy Wschodniej UMCS za okres 1 stycznia 2024–31 grudnia 2024¹ Centrum (CEW UMCS) jako ogólnouczelniana jednostka realizuje podstawowe zadania poprzez działalność naukową, wydawniczą, edukacyjną i organizacyjną

I. Organizacja i współorganizacja seminariów, wykładów i konferencji

1. *Wojna i „pokój” Putina. Podsumowanie drugiego roku inwazji Rosji na Ukrainę*, panel dyskusyjny (organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, Instytut Europy Środkowej w Lublinie), Lublin, 26 lutego 2024 roku.
2. *Kryzys partnerstwa Polski i Ukrainy czy braki w komunikowaniu strategicznym?*, webinarium (organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Zespół Międzynarodowego Komunikowania Politycznego ISM UMCS, Zespół Badań Propagandy i Dezinformacji INoPiA, Instytut Stosunków Międzynarodowych KUN im. T. Szewczenki oraz Instytut Europy Środkowej w Lublinie), Lublin, 14 marca 2024 roku.
3. *„Wielka gra” o Europę Wschodnią. Wojna Rosji przeciwko Ukrainie w latach 2014–2024*, wykład prof. dr. hab. Walentego Baluka (organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS), Lublin, 21 marca 2024 roku. Wydarzenie zorganizowano w ramach promocji nowego kierunku Strategiczne Studia Wschodnioeuropejskie podczas Dni Otwartych na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa UMCS.
4. *Partnerstwo Polski i Ukrainy w warunkach zmiany środowiska bezpieczeństwa w Europie Środkowo-Wschodniej*, seminarium (organizatorzy: Centrum Europy

¹ Sprawozdanie zostało sporządzone we współpracy z Elżbietą Gardjas-Ziętek (Centrum Europy Wschodniej UMCS; e-mail: cew@mail.umcs.pl).

Wschodniej UMCS, Wydział Historii Politologii i Stosunków Międzynarodowych Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. J. Fed'kowycza), wystąpienie prof. dr. hab. W. Baluka, Czerniowce, 18 kwietnia 2024 roku.

5. *O „suwerenności” w obliczu wojny*, panel w ramach konferencji naukowej „Suwerenność w myśli politycznej w XX i XXI wieku” (organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, Instytut Nauk o Polityce i Administracji UMCS), Lublin, 5 czerwca 2024 roku.
6. *Historia, pamięć i tożsamość w stosunkach Polski i Ukrainy*, blok tematyczny międzynarodowej konferencji naukowej „Partnerstwo Polski i Ukrainy w warunkach zmiany ładu międzynarodowego” (organizatorzy: Centrum Europy Wschodniej UMCS, Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, Instytut Stosunków Międzynarodowych Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. T. Szewczenki, Instytut Europy Środkowej w Lublinie), Lublin, 12–13 czerwca 2024 roku.
  - prezentacja monografii kolektywnej Wydawnictwa UMCS *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy* pod redakcją: M. Pietrasia, W. Baluka, H. Perepełyci, Lublin 2024;
  - wystawa zdjęć z wojny Rosji przeciwko Ukrainie pt. „Profesura w okopach”;
  - wręczenie Medalu CEW UMCS św. Cyryla i Metodego prof. Fedorowi Szandorowi.

II. Udział pracowników w konferencjach i wydarzeniach/ publikacje naukowe

Prof. dr hab. Walenty Baluk, dyrektor CEW UMCS

1. *Militarne i niemilitarne aspekty wojny Rosji przeciwko Ukrainie w latach 2022–2023*, wykład prof. dr. hab. Walentego Baluka w ramach seminarium naukowego z cyklu „Ukraińskie wtorki” Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, 6 lutego 2024.
2. „Ukraina i Europa: dwa lata agresji Federacji Rosyjskiej”, międzynarodowe webinarium, referat *Pozamilitarny wymiar wojny rosyjsko-ukraińskiej*, Czerniowce, 26 lutego 2024.
3. „Ukraina – 20 lat po pomarańczowej rewolucji – bezpieczeństwo Europy i świata w XXI wieku w kontekście wojny na Ukrainie”, referat *Formalny i materialny wymiar partnerstwa strategicznego Polski i Ukrainy od Pomarańczowej Rewolucji do pełnoskalowej wojny Rosji z Ukrainą*, Kraków, 16–17 kwietnia 2024.
4. „Mechanizmy i modele podejmowania decyzji na poziomie lokalnym, regionalnym i centralnym” (w ramach programu Jean Monnet), referat *Geopolitical aspects of European integration of Ukraine and Moldova in the context of the Russian-Ukrainian war*, Kiszyniów, 19–20 kwietnia 2024.
5. „Ukraina w warunkach transformacji międzynarodowego systemu bezpieczeństwa: ukraińska formuła pokoju dla nowego porządku światowego”, X międzynarodowa

- konferencja naukowa, referat: *Geostrategiczne znaczenie partnerstwa Polski i Ukrainy dla bezpieczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej*, Lwów, 16–17 maja 2024.
6. Międzynarodowe seminarium naukowe: „Jak możemy porozmawiać na temat wojny” (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydawnictwo Adam Marszałek), referat *Militarne i niemilitarne aspekty wojny rosyjsko-ukraińskiej*, Toruń, 22 maja 2024.
  7. International workshop „Politics of History: Actors and Activities. From the East-West Dilemma to the United Europe”, Lublin, 24 maja 2024, referat *Historia jako komponent wojny informacyjnej i kognitywnej Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie*.
  8. „Ukraina a UE – wyzwania i perspektywy”, Instytutowe Seminarium Naukowe, referat *Geopolityczne aspekty członkostwa Ukrainy w UE*, Łuck, 16 maja 2024.
  9. „O «suwerenności» w obliczu wojny”, panel w ramach konferencji naukowej „Suwerenność w myśli politycznej w XX i XXI wieku”, moderowanie oraz referat: *Wojna o suwerenność. Inwazja Rosji na Ukrainę w 2022 roku*, Lublin, 5 czerwca 2024.
  10. „Partnerstwo Polski i Ukrainy w warunkach zmiany ładu międzynarodowego”, międzynarodowa konferencja naukowa, referat: *Formalny i materialny wymiar partnerstwa strategicznego Polski i Ukrainy w zmieniającym się świecie*, Lublin, 12–13 czerwca 2024.
  11. XXXIII Forum Ekonomiczne w Karpaczu, uczestnictwo w panelu „Przyszłość Europy Wschodniej: interesy w czasie wojny”, Karpacz, 3–5 września 2024.
  12. XI-й Міжнародній науковій конференції «Муниципальні читання імені Антона Кохановського» (Czerniowce, 12–13 września, online), referat: *Партнерство Польщі та України у період російсько-української війни*.
  13. 6. Kongres Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych w Łodzi pt. „Polityka przyszłości” (Łódź, 18–20 września 2024), referat pt. *Geopolityczne uwarunkowania zmian systemowych w Ukrainie w warunkach wojny*.
  14. Kongres Polskiego Towarzystwa Stosunków Międzynarodowych w Krakowie (Kraków, 6–8 listopada 2024), referat pt. *Polityka neoimperialna Federacji Rosyjskiej na przykładzie wojny rosyjsko-ukraińskiej w latach 2014–2024*.
  15. «XI Дриновски четения» (Sofia, 14–15 listopada 2024), Konferencja: «Україна та її сусіди: проблеми етногенезу, націотворення та міжнародні відносини у Центральній-Східній Європі (від доби Середньовіччя до епохи глобалізації)» (Bułgarska Akademia Nauk i Charkowski Uniwersytet Narodowy im. Karazina), referat: *Геополітичні аспекти державного будівництва в Україні у 21 столітті*.

Dr Nadia Gergało-Dąbek, adiunkt CEW UMCS

1. Obrady sesji Towarzystwa Naukowego im. Szewczenki (Komisja Literatury Światowej i Komunikacji Międzykulturowej im. M. Łukasza), referat: *Językowy wymiar tożsamości narodowej i bezpieczeństwa: studium przypadku studentów*

ukraińskich Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lwów, 14 marca 2024, forma udziału: zdalna. Doktor N. Gergało-Dąbek jest członkinią Towarzystwa od 31 stycznia 2024 roku.

2. „Suwerenność w myśli politycznej XX i XXI wieku”, konferencja naukowa, referat: *Suwerenność i niezależność Ukrainy przez pryzmat rosyjskiego dyskursu publicznego: analiza językowa*, Lublin, 5 czerwca 2024.
3. „Partnerstwo Polski i Ukrainy w warunkach zmiany ładu międzynarodowego”, międzynarodowa konferencja naukowa, referat: *Partnerstwo w dekolonizacji: rola Polski jako soft power w procesie przywracania tożsamości językowej uchodźców z Ukrainy po inwazji Rosji*, Lublin, 12–13 czerwca 2024.
4. IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa LANGUAGES–SECURITY–TECHNOLOGY, referat: *Language in the Service of Security: Concealed Messages in Armed Conflicts*, organizator: Bulgarian Air Force Academy “Georgi Benkovski”, Dolna Mitropolia, Bułgaria, 16–18 października 2024.

Publikacje naukowe i analityczne

Prof. dr hab. Walenty Baluk, dyrektor CEW UMCS

1. W. Baluk, S. Danylenko, *Budowanie odporności informacyjnej w ukraińskiej przestrzeni medialnej podczas wojny hybrydowej Rosji przeciwko Ukrainie w latach 2014–2022*, [w:] *Europa Środkowa i Wschodnia w cieniu wojny Rosji z Ukrainą: wyzwania geopolityczne i dylematy bezpieczeństwa*, red. T. Stępniewski, Lublin 2023, s. 51–74.
2. W. Baluk, *Wojna Rosji na Ukrainie w latach 2014–2022 w kontekście rosyjskiej geopolityki*, [w:] *Bezpieczeństwo współczesnej Europy Środkowo-Wschodniej w obliczu wojny na Ukrainie. Aspekty polityczno-prawne*, red. M. Maksymiuk, B. Szmulik, Warszawa 2023, s. 15–46.
3. *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepełycia, Lublin 2024, s. 438 (wersja ukraińska: *Стратегічне партнерство Польщі та України в умовах зміни міжнародної системи. Точки зору Польщі та України*, red. M. Петрась, В. Балюк, Г. Перепелиця, Видавництво Університету Марії Кюрі-Скłodовської, Люблін 2024).
4. W. Baluk, *Пłaszczyzna polityczna partnerstwa strategicznego Polski i Ukrainy w latach 1991–2023*, [w:] *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepełycia, Lublin 2024, s. 81–101 (wersja ukraińska j.w., s. 83–113).
5. W. Baluk, *Perspektywy partnerstwa Polski i Ukrainy*, [w:] *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepełycia, Lublin 2024, s. 213–236 (wersja ukraińska j.w., s. 217–236).

6. W. Baluk, P. Mac, *The Strategic Culture of the Russian Federation during Vladimir Putin's rule*, "Eastern Review" 2023, no. 2.
7. В. Балюк, М. Дорошко, Б. Черкас, *Участь України в реалізації проекту «Міжмор'я» в контексті українсько-польського стратегічного партнерства*, „Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини” 2024, Вип. 59.
8. W. Baluk, *Podsumowanie drugiego roku inwazji Rosji na Ukrainę – komentarz eksperta*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, <https://www.umcs.pl/pl/wydarzenia,11507,podsumowanie-drugiego-roku-inwazji-rosji-na-ukraine-komentarz-eksperta,144921.chtm>
9. W. Baluk, *Wojna informacyjna Rosji przeciwko Ukrainie w latach 2014–2022*, „Stop Fake”, <https://www.stopfake.org/pl/wojna-informacyjna-rosji-przeciwko-ukrainie-w-latach-2014-2022/>
10. W. Baluk, *Rosyjski storytelling – marketing narracyjny w służbie rosyjskiej propagandy*, „Stop Fake”, <https://www.stopfake.org/pl/fake-news-panstwa-nato-planuja-zajecie-republiki-naddniestrza/>
11. W. Baluk, E. Gardias-Ziętek, *Sprawozdanie z działalności Centrum Europy Wschodniej UMCS w 2023 r.*, „Wschód Europy. Studia humanistyczno-społeczne” 2023, nr 2, s. 283–290.
12. *Pełnoskalowa inwazja Rosji w Ukrainie w latach 2022–2023/2024. Wybrane aspekty militarne*, „Nowa Polityka Wschodnia” 2024, nr 3(42), z. 1, s. 38–52.
13. *Геополитичкские аспекты европейской интеграции Украины и Молдовы в контексте российской-украинской войны*, [w:] *Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central*, Ed. L. Rosca, Chișinău, 2024, s. 17–31.

Dr Nadia Gergało-Dąbek, adiunkt CEW UMCS

1. N. Gergało-Dąbek, *Ukrainian Language as a Symbol of Resistance against the Invasion of the Russian Federation*, „Wiedza Obronna” 2023, t. 285, nr 4, <https://doi.org/10.34752/2023-c285>.
2. N. Gergało-Dąbek, *Językowe środki definiowania podmiotowości państwa (na przykładzie Ukrainy)*, „Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne” 2023, t. 9, nr 2, s. 179–199.
3. N. Gergało-Dąbek, *Dekonstrukcja rosyjskich mitów historycznych jako warunek trwałego pokoju i bezpieczeństwa*, „Sprawy Międzynarodowe” 2023, t. 76, nr 2, s. 11–36.
4. N. Gergało-Dąbek, *Płaszczyzna kulturalna partnerstwa strategicznego Polski i Ukrainy*, [w:] *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepełycia, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2024, s. 151–165 (wersja ukraińska: s. 155–170).
5. N. Gergało-Dąbek, *Sprawozdanie z konkursu na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką/inżynierską/magisterską) i doktorską w dziedzinie wysiedleń przy-*

- musowych oraz uchodźstwa zorganizowanym przez Biuro Terenowe Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Lublinie, *Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej*, „Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne” 2023, t. 9, nr 2, s. 275–281.
6. N. Gergało-Dąbek, *Pozamilitarne znaczenie Szwecji dla Ukrainy*, materiał ekspercki, <https://www.umcs.pl/pl/wydarzenia,11507,pozamilitarne-znaczenie-szwecji-dla-ukrainy-material-dr-nadii-gergalo-dabek,145056.chtm>
  7. N. Gergało-Dąbek, *Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego: przemiany językowe spowodowane wojną w Ukrainie*, materiał ekspercki, <https://www.umcs.pl/pl/wydarzenia,11507,miedzynarodowy-dzien-jezyka-ojczystego-przemiany-jezykowe-spowodowane-wojna-w-ukrainie,143845.chtm>
  8. *Language in the Service of Security: Concealed Messages in Armed Conflicts*, [w:] *Interwoven Threads: Exploring the Nexus of Language, Security, and Technology*, Eds. V. Katsarska, A. Jagiełło-Tondera, D. Moldoveanu, Bulgarian Air Force Academy 2024, s. 45–51.
  9. *Ukrainian Students in Poland: Attitudes Towards Language, Identity, and Security (Case Study of Maria Curie-Skłodowska University)*, „Youth in Central and Eastern Europe” 2024, t. 11, nr 17, s. 12–23.
  10. *Wojna o „prawo do bycia i pozostania Rosją”*, „Colloquium” 2024, 2(54), s. 41–60. <http://doi.org/10.34813/18coll2024>.

III. Oddziaływania zewnętrzne i popularyzatorskie CEW UMCS

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum Europy Wschodniej kontynuowali działalność w zakresie oddziaływania zewnętrznego i popularyzacji wiedzy na temat Europy Środkowej i Wschodniej w środkach masowego przekazu. Powyższa działalność sprzyja także promowaniu Centrum Europy Wschodniej UMCS. Pracownicy CEW UMCS uczestniczyli w komentowaniu aktualnych wydarzeń międzynarodowych, szczególnie związanych z wojną rosyjsko-ukraińską, w telewizji: TVP Lublin („Gość Panoramy”, „Tu i teraz – widzę, słucham, pytam”), TVP („Panorama”, „Teleexpress”), w radio: Jedyńka Polskie Radio, Radio ZET, Polskie Radio 24, Polskie Radio Lublin („Studio Wschodnie”), Nowe Radio, Hromads’ke radio (Ukraina), a także w mediach elektronicznych: Detector Media (Ukraina).

Przykładowe działania w mediach z okresu sprawozdawczego

1. Detector Media (2.12.2023), „*Kiedy zostałeś zaatakowany z powodu fałszywej historii, chcesz poznać tę prawdziwą*”: jak i dlaczego zmieniło się podejście Ukraińców do własnej historii, wywiad prof. dr. hab. W. Balukiem.
2. „Tu i teraz – widzę, słucham, pytam” TVP3 Lublin (18.12.2023), tematyka: podsumowanie wydarzeń 2023 roku oraz analiz bieżącej sytuacji politycznej w Polsce, udział prof. dr. hab. W. Baluka w debacie red. Ryszarda Montusiewicza.
3. „Dziennik Wschodni” (26.12.2023), *Kryzys na granicy. „Rządy nie stanęły na wysokości zadania”*, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Paweł Puzio.

4. Lubelski Podcast Naukowy (grudzień 2023), *Granice w badaniach politologicznych*, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem.
5. „Polskie Radio Lublin GPS – Globalny Punkt Spojrzenia” Radio Lublin (28.12.2023), tematyka: „zmęczenie wojną” w Ukrainie, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie Grzegorz Gil.
6. Nowe Radio (3.01.2024), tematyka: bieżące wydarzenia w Ukrainie, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Magdalena Szymaszek-Naumiuk.
7. „Temat dnia” Polskie Radio 24 (5.01.2024), tematyka: planowane spotkanie Rady NATO-Ukraina, wywiad prof. dr. hab. W. Baluka, prowadzenie red. Maciej Wolny.
8. „Gość Radia Lublin” (18.01.2024), tematyka: Ukraina na Światowym Forum Ekonomicznym w Davos, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Ryszard Majewski.
9. „Gość Panoramy” TVP3 (23.01.2024), tematyka: wizyta premiera RP w Kijowie, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie Wiesława Szymczuk.
10. „Gość Panoramy” TVP3 (7.01.2024), tematyka: wojna w Ukrainie, aktualna sytuacja, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Wiesława Szymczuk.
11. „Gość Panoramy” TVP3 (9.02.2024), tematyka: protesty rolników, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Marta Pietrasiewicz.
12. Nowe Radio (28.02.2024), tematyka: podsumowanie II roku pełnoskalowej wojny w Ukrainie, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Magdalena Szymaszek-Naumiuk.
13. „Okiem eksperta” Centrum Prasowe UMCS (29.02.2024), komentarz ekspercki *Wojna i „pokój” Putina. Podsumowanie drugiego roku inwazji Rosji na Ukrainę*, autor prof. dr. hab. W. Baluk.
14. „Gość Radia Lublin” (13.03.2024), tematyka: spotkanie prezydenta Andrzeja Dudy i premiera Donalda Tuska z prezydentem USA Joe Bidenem w Waszyngtonie, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Renata Chrzanowska.
15. „Temat dnia” Polskie Radio 24 (16.03.2024), tematyka: „wybory” prezydenckie w Rosji, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Maria Furdyna.
16. Spotkanie dr Nadii Gergało-Dąbek z uczniami XXX LO im. ks. Jana Twardowskiego w Lublinie (16.04.2024), promocja nowego kierunku studiów na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa – Strategiczne Studia Wschodnioeuropejskie.
17. „Gość Radia Lublin” (31.05.2024), tematyka: sytuacja polityczna i militarna Ukrainy, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie Grzegorz Gil.
18. „Więcej Świata” Jedyńka Polskie Radio (12.06.2024), tematyka: możliwość zmiany sytuacji na froncie przy obecnym wsparciu militarnym Zachodu dla Ukrainy oraz plany pokojowe Kijowa, wywiad z prof. dr. hab. Walentym Balukiem, prowadzenie red. Magdalena Skajewska.
19. „Gość panoramy” TVP3 Lublin (9.07.2024), tematyka: wojna w Ukrainie, zmasowany ostrzał infrastruktury cywilnej, wywiad z prof. dr. hab. W. Balukiem, prowadzenie red. Andrzej Baryła.

20. „Hromads’ke radio” (13.07.2024), tematyka: stosunki polsko-ukraińskie, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Andrij Kulykow.
21. „Studio Wschodnie” PR Lublin (14.07.2024), tematyka: wizyta prezydenta Ukrainy w Polsce i szczyt NATO, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Tomasz Nieśpiał.
22. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (9.08.2024), tematyka: operacja wojskowa Ukrainy w obwodzie kurskim FR 6 sierpnia 2024, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Wiesława Szymczuk.
23. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (9.08.2024), tematyka: Dzień Niepodległości Ukrainy podczas wojny, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Dorota Choma.
24. Gość Radia Lublin (25.10.2024), tematyka: udziału żołnierzy koreańskich w wojnie rosyjsko-ukraińskiej, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. dr Grzegorz Gil.
25. Studio Wschodnie PR Lublin (27.10.2024), tematyka: współpraca wojskowa Rosji i Korei Północnej i jej możliwy wpływ na przebieg rosyjskiej agresji na Ukrainę, plan zwycięstwa Ukrainy Wołodymyra Zeleńskiego, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Tomasz Nieśpiał.
26. Radio Zet (27.10.2024), tematyka: wybory parlamentarne w Gruzji, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Mateusz Kasiak.
27. Polskie Radio 24 (30.10.2024), tematyka: udział żołnierzy z Korei Północnej w wojnie rosyjsko-ukraińskiej, wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie red. Michał Strzałkowski.
28. Panorama TVP (1.11.2024), komentarz dyrektora CEW, prof. W. Baluka, dotyczący relacji polsko-ukraińskich.
29. Panorama Lubelska (19.11.2024), komentarz dyrektora CEW, prof. W. Baluka, tematyka: 1000 dni wojny w Ukrainie.
30. „Gość Panoramy” TVP3 Lublin (19.11.2024), tematyka: 1000 dni wojny w Ukrainie wywiad z prof. W. Balukiem, prowadzenie Andrzej Baryła.
31. Teleexpress (19.11.2024), komentarz dyrektora CEW, prof. W. Baluka, tematyka: 1000 dni wojny w Ukrainie.

IV. Współpraca międzynarodowa

1. 5 lutego 2024 roku – udział dyrektora CEW UMCS prof. dr. hab. Walentego Baluka w I posiedzeniu Międzynarodowej Rady Naukowej Polska – Kazachstan.
2. 17–18 kwietnia 2024 roku – rozmowy dyrektora CEW UMCS, prof. dr. hab. Walentego Baluka z dziekanem Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. J. Fed’kowycza, prof. dr. hab. Ołeksandrem Dobrzańskim. Spotkanie odbyło się w ramach projektu badawczego NAWA Partnerstwo strategiczne *Report on the project „Volunteering of Polish youth for Polish heritage in Latvia” carried out from 11 to 14 December 2024 as part of the study trip of students of the Faculty of Political Science*

- and Journalism of Maria Curie-Skłodowska University in Lublin to Latvian* Polski i Ukrainy w kontekście geopolityki Europy Środkowo-Wschodniej realizowanego w ramach programu Wspólne projekty badawcze między Polską a Ukrainą (nr grantu: BPN/BUA/2021/1/00071, kierownik: prof. M. Doroszko i prof. W. Baluk).
3. 19–20 kwietnia 2024 roku – wyjazd i spotkanie robocze dyrektora CEW UMCS, prof. dr hab. Walentego Baluka z dyrektorem Instytutu Administracji Publicznej Mołdawskiego Uniwersytetu Państwowego w Kiszyniowie.
  4. 19–21 czerwca 2024 roku – wizyta dr Nadii Gergało-Dąbek we Lwowie w ramach projektu badawczego NAWA Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w kontekście geopolityki Europy Środkowo-Wschodniej realizowanego w ramach programu Wspólne projekty badawcze między Polską a Ukrainą (nr grantu: BPN/BUA/2021/1/00071, kierownik: prof. M. Doroszko i prof. W. Baluk).
  5. Prowadzenie bieżącej współpracy akademickiej z Kijowskim Uniwersytetem Narodowym im. T. Szewczenki oraz Czerniowieckim Uniwersytetem Narodowym im. J. Fed'kowycza.
  6. Prowadzenie bieżącej współpracy akademickiej z Instytutem Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych Czerniowieckiego Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fed'kowycza, 29 października 2024 roku – spotkanie prof. W. Baluka z dyrektorem Instytutu prof. Anatolijem Krugłaszowem. Rozmowy dotyczyły organizacji konferencji międzynarodowych, koordynowania programu wspólnego kształcenia oraz przygotowania wspólnych wniosków grantowych.
  7. Współorganizacja konferencji i seminariów naukowych z partnerami z Ukrainy.

V. Wydawnictwa naukowe i eksperckie

1. „Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne” 2023, red. Walenty Baluk, t. 9, nr 2.
2. *Partnerstwo strategiczne Polski i Ukrainy w warunkach zmiany systemu międzynarodowego. Punkt widzenia Polski i Ukrainy*, red. M. Pietraś, W. Baluk, H. Perepełycia, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2024 (publikacja zrealizowana przez Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, CEW UMCS – wsparcie organizacyjne).
3. A. Najaryan, *Armenian-Azerbaijan Conflict: History and Modern Threats*, Komentarze/Analizy/Raporty CEW UMCS, <https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2024/0627/140948-cew-analiza-nr36.pdf>
4. A. Najaryan, *Armenian International Policy: Navigating Global Dynamics*, Komentarze/Analizy/Raporty CEW UMCS, <https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2024/0627/135359-cew-analiza-nr35.pdf>
5. „Wschód Europy. Studia Humanistyczno-Społeczne” 2024, red. Walenty Baluk, t. 10, nr 1.

VI. Medal CEW UMCS św. Cyryla i Metodego

1. 13 czerwca 2024 roku miało miejsce uroczyste wręczenie Medalu Centrum Europy Wschodniej UMCS św. Cyryla i Metodego profesorowi Użgorodzkie-

go Uniwersytetu Narodowego Fedorowi Szandorowi w uznaniu Jego wkładu w rozwój badań nad Europą Środkowo-Wschodnią oraz za wzorową postawę obywatelską i nauczyciela akademickiego. Pan Profesor przyjął Medal z rąk Prorektora ds. ogólnych, prof. dr. hab. Arkadiusza Berezy oraz prof. dr. hab. Andrzeja Szeptyckiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego podczas międzynarodowej konferencji naukowej „Partnerstwo Polski i Ukrainy w warunkach zmiany ładu międzynarodowego”.

VII. Granty

1. Grant NAWA (BPN/BUA/2021/1/00071) – Wspólne projekty badawcze między Polską a Ukrainą – „Strategiczne partnerstwo Polski i Ukrainy w kontekście geopolityki EŚW” – kierownik prof. dr. hab. Walenty Baluk.
2. Współpraca z Instytutem Stosunków Międzynarodowych Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu T. Szewczenki przy realizacji projektu finansowanego przez Fundację Rinata Achmetowa „Głosy Ludzi Pokoju” Ukrainy/ Muzeum „Głosy Ludzi Pokoju” Fundacji Rinata Achmetowa w kontekście pamięci historycznej i mediatyzacji historii. Doświadczenie Ukrainy i państw europejskich (koordynator prof. dr. hab. Walenty Baluk).

VIII. Inne formy aktywności CEW UMCS

1. W okresie od 1 marca 2024 roku do 31 maja 2024 roku dr Liudmiła Romaniuk realizowała staż naukowy w Centrum Europy Wschodniej UMCS w ramach programu stypendialnego Polskiego Komitetu ds. UNESCO. Opiekę naukową sprawował prof. dr. hab. Walenty Baluk.
2. W okresie od 1 marca 2024 roku do 28 maja 2024 roku staż naukowy w liczbie 180 godzin realizował Albert Najaryan z Armenii (opieka naukowa – dr Nadia Gergało-Dąbek).
3. 5 lutego 2024 roku Komitet Założycielski pod Patronatem Honorowym Konsulatu Generalnego RP w Ałmaty powołał Międzynarodową Radę Naukową Polska – Kazachstan. Do grona członków Rady Naukowej z Polski powołano Dyrektora CEW UMCS, prof. dr. hab. Walentego Baluka.
4. Dyrektor CEW UMCS, prof. dr. hab. Walenty Baluk uczestniczył w nagraniu reportażu *Pisz do mnie na Berdyczów*, zrealizowanego przez Małgorzatę Orłowską – redaktor TVP3, wyemitowanego 10 maja 2024 roku w ramach cyklu „Reportaż z Lubelskiego”.

IX. Kształcenie i dydaktyka

1. Centrum Europy Wschodniej UMCS (prof. dr. hab. W. Baluk i dr N. Gergało-Dąbek) jako partner uczestniczyło w przygotowaniu nowego interdyscyplinarnego kierunku studiów „Strategiczne Studia Wschodnioeuropejskie” I i II stopnia na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa. Uruchomienie nowego kierunku studiów pozwoli na wypełnienie niszy edukacyjnej w tym obszarze, popularyzację stu-

- diów wschodnioeuropejskich oraz na wypełnienie pensum dla pracownika naukowo-dydaktycznego Centrum dr Nadii Gergało-Dąbek, a także na przekwalifikowanie etatu naukowo-technicznego na etat dydaktyczny dla CEW UMCS.
2. Centrum Europy Wschodniej UMCS kontynuuje organizację praktyk dla studentów UMCS w Pracowni Analiz Wschodnioeuropejskich. W roku akademickim 2023/2024 praktyki zrealizowało 12 osób w semestrze letnim oraz 7 w semestrze zimowym. Opiekę nad studentami odbywającymi praktykę dyrektor CEW UMCS powierzył dr Nadii Gergało-Dąbek.
  3. 30 września 2024 roku odbyło się oficjalne zakończenie praktyk studenckich zrealizowanych w Centrum Europy Wschodniej UMCS. W tym czasie studenci pod opieką dr Nadii Gergało-Dąbek zapoznali się z różnorodnymi aspektami działalności badawczej, wydawniczej i eksperckiej. Uczestniczyli w procesie analizy i opisywania zjawisk oraz problemów z obszaru swojego zainteresowania. Wręczenia certyfikatów dokonał dyrektor CEW UMCS, prof. Walenty Baluk. Prace końcowe studentów będą dostępne na stronie internetowej CEW UMCS w zakładce „Praktyki studenckie” – „Prace analityczne studentów”.

X. Inne formy aktywności CEW UMCS

1. 7 października 2024 roku w Lublinie miał miejsce Festiwal Ukraina w Centrum Lublina (XVII edycja), zorganizowany przez Fundację Kultury Duchowej Pogranicza przy wsparciu Konsulatu Generalnego Ukrainy w Lublinie i Urzędu Miasta Lublin. W ramach festiwalu odbył się konkurs wiedzy o Ukrainie pt. *Ukraina – terra (in)cognita*. W wydarzeniu uczestniczyła dr Nadia Gergało-Dąbek, jako jurorka konkursu.
2. 16.10.2024–16.11.2024 – ponowne wyeksponowanie wystawy zdjęć z walk na Ukrainie pt. „Profesura w okopach”, której organizatorem było Centrum Europy Wschodniej UMCS. Autorami zdjęć są profesor Użgorodzkiego Uniwersytetu Narodowego, Fedir Szandor oraz pracownik naukowy Instytutu Stosunków Międzynarodowych UMCS mgr Damian Duda.